

Jef L. Teugels, Jos Vrancken & Werner Wouters

# **LUIDKLOKKEN IN LANDENSE TORENS**

-

met beeldkatern kerkgebouwen (G.Wemans)

Ons Landens Erfdeel jg. 43, nr. 102 (2020)  
Geschied- en Heemkundige Kring Pepijn@Landen vzw

Omslagontwerp en boekverzorging: Georges Wemans

© 2020 – Jef F. Teugels, Jos Vrancken en Werner Wouters, auteurs;

© 2020 - Georges Wemans, auteur – Bijlage ‘Beeldkatern kerkgebouwen’

Uitgever: Geschied- en Heemkundige Kring Pepijn@Landen vzw. Molenbergstraat 4 te 3400  
Landen. +32(11)88.34.68 of ghklanden@gmail.com

ISBN: 9789082790856

NUR: 655 en 656

Wettelijk Depot: D/2020/12.197/01

Drukkerij **KH**Drukwerken

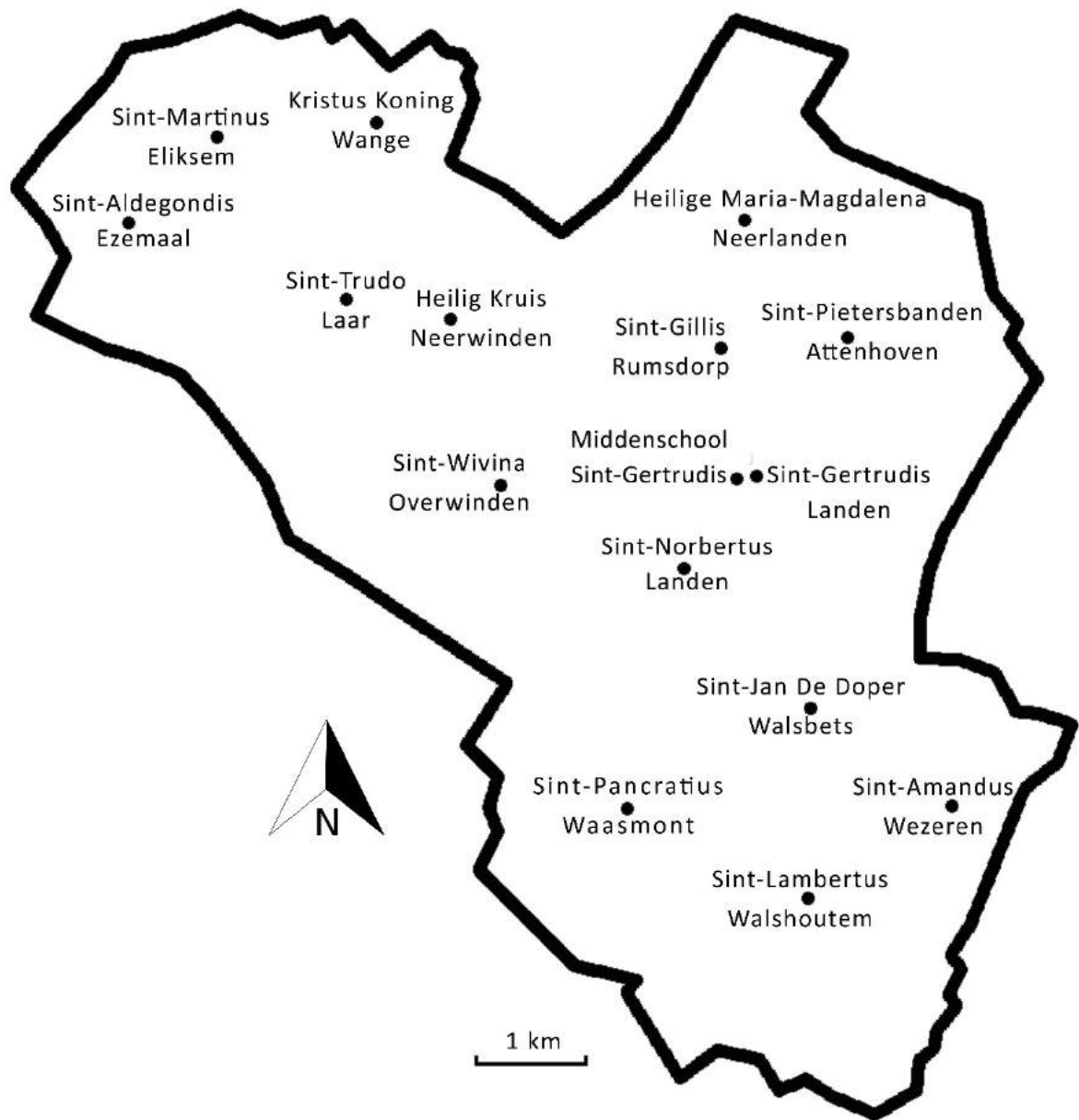
VOORWOORD	7
INLEIDING	8
EEN EN ANDER OVER LUIDKLOKKEN	10
DE LUIDKLOKKEN VAN (GROOT-)LANDEN	
1. Attenhoven, SINT-PIETERS-BANDEN	12
2. Eliksem, SINT-MARTINUS	19
3. Ezemaal, SINT-ALDEGONDIS	21
4. Laar, SINT-TRUDO	23
5. Landen, SINT-GERTRUDIS	28
6. Landen, MIDDENSCHOOL SINT-GERTRUDIS	36
7. Landen, SINT-NORBERTUS	39
8. Neerlanden, HEILIGE MARIA-MAGDALENA	44
9. Neerwinden, HEILIG KRUIS	48
10. Overwinden, SINT-WIVINA	53
11. Rumsdorp, SINT-GILLIS	58
12. Waasmont, SINT-PANCRATIUS	62
13. Walsbets, SINT-JAN DE DOPER	66
14. Walshoutem, SINT-LAMBERTUS	71
15. Wange, KRISTUS KONING	76
16. Wezeren, SINT-AMANDUS	76
APPENDIX 1: Over de klokkengieters	81
APPENDIX 2: Technische gegevens	84
APPENDIX 3: Bedankingen	86
REFERENTIES	87
BEELDKATERN KERKGEBOUWEN	88

# Klapper

KERK	KLOK	GIETER	PAGINA
<b>ATTENHOVEN</b>	LAMBERTUS	Plumere	13
	PETRUS	Plumere	14
	BARBARA	Plumere	15
	Sacristieklok		18
<b>ELIKSEM</b>	JEZUS-MARIA	A.III Vanden Gheyn?	19
<b>EZEMAAL</b>	ALDEGONDE	Fr. & J. Sergeys	21
<b>LAAR</b>	TRUDO	A. IV Vanden Gheyn	24
	TRUDO	S. Van Aerschodt	25
	Sacristieklok		27
<b>LANDEN</b>			
<b>GERTRUDIS</b>	GERTRUDIS	Michiels	29
	MARIA	Michiels	31
	MARIA	S.V A-F.V Espen	32
	CECILIA	Michiels	34
<b>MIDDENSCHOOL</b>	Torenklok	F. Van Aerschodt	36
	Roepklok	Slégers	37
	Gangklok		38
<b>NORBERTUS</b>	BASILE	F. Van Aerschodt	40
	MARIE-JOSEPH	F. Van Aerschodt	41
	PEPIJN	F. Van Aerschodt	42
<b>NEERLANDEN</b>	Oude klok	Gaulard	44
	MARIA	Fr. Sergeys	46
	Sacristieklok	Petrus Peeters	47
<b>NEERWINDEN</b>	H.KRUIS	Fr. & J. Sergeys	48
	ANTONIUS	Fr. & J. Sergeys	49
	MARIA	Fr. & J. Sergeys	50
	CATHARINA	De Koudeberghe	51
<b>OVERWINDEN</b>	MARIA	Bauwens-Goossens	53
	JOZEF	Bauwens-Goossens	55
	ALDEGONDIS	A.L.J. V Aerschodt	56
<b>RUMSDORP</b>	GILLIS	A.L. Vanden Gheyn Vanaerschodt	59
		Petrus Levache	60
	Sacristieklok		61
<b>WAASMONT</b>	MARIA	S.V A. & F.V Espen	62
	HEILIG HART	Slégers	64
	Sacristieklok		65

<b>KERK</b>	<b>KLOK</b>	<b>GIETER</b>	<b>PAGINA</b>
<b>WALSBETS</b>		Horacantus	67
		F.Vanaerschodt	68
	JOHANNES	Eijsbouts	69
	Sacristieklok		70
<b>WALSHOUTEM</b>	MARIA	G. Slégers	72
	LAMBERTUS	G. Slégers	74
	NICOLAS	F. Vanaerschodt	74
	Sacristieklok		75
<b>WEZEREN</b>	MARIA	Michiels	76
	AMANDUS	W. Kaeiwas	78
	GEERTRUI	Eijsbouts	79
	Sacristieklok		80

## Locaties met luidklokken



*De Kristus Koningkerk van Wange telt geen luidklokken!*

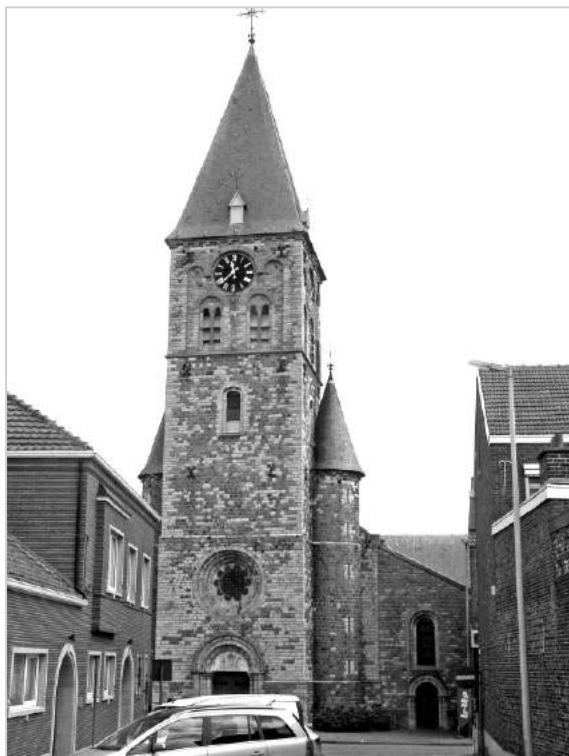
## 5. Landen, SINT-GERTRUDIS

### Voorgeschiedenis van de klokken

In [21] wordt vermeld dat er in 1770 een klok was met Nicolas Joseph Van Berwaer, huurder van Janshoven, als peter. Hiervan hebben we geen spoor teruggevonden.

In het oorlogsverslag van 15 april 1919 [23] schrijft deken H. Claes aan het bisdom Luik dat de klokken in de toren wel geïnspecteerd werden maar onaangeroerd bleven.

Dat was blijkbaar niet het geval in 1943. KIK/IRPA 2532 [22] toont een rijkelijk versierde klok uit 1853 met heiligen in nissen, waaronder Judas Thaddeus en Jozef met Jezuskind. Boven de slagring staat duidelijk ME FUDERUNT LOVANII SEVERINUS VANAERSCHODT ET FELIX VAN ESPEN. Op dit ogenblik hangt er nog een klok van dezelfde gieters in de toren en we mogen hieruit afleiden dat er in 1943 zeker twee klokken in de toren hingen. De drie andere klokken in de huidige toren zijn naoorlogs.



*De Sint-Gertrudiskerk Landen*



*KIK/IRPA # 2532*

In de ruime klokkenkamer hangen vier klokken, één die de Tweede Wereldoorlog heeft overleefd en drie klokken uit 1950 van Marcel Michiels.

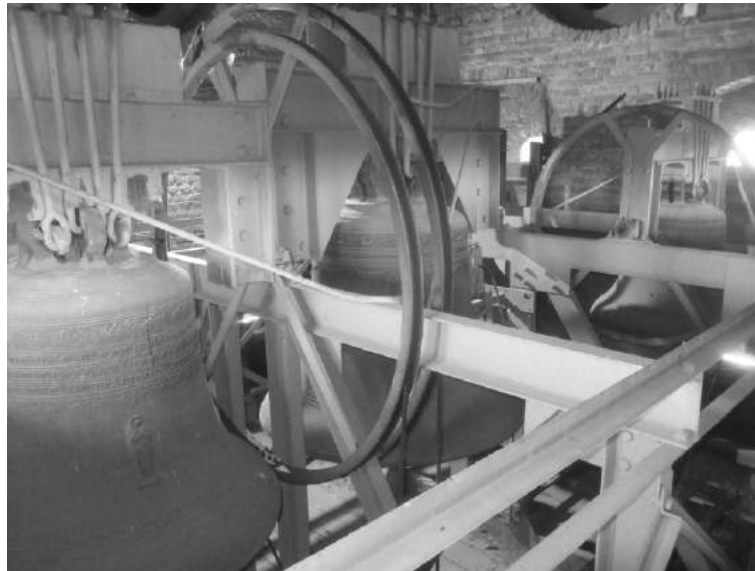
Uit notulen van de kerkfabriek die Patrick Sprengers ons ter hand stelde, maken we op dat op 31 juli 1949 drie prijsaanbiedingen voorlagen voor de bestelling van drie luidklokken waarvan de gewichten specifiek in het lastenkohier waren opgegeven, namelijk 420, 760 en 1655 kg. Naast Michiels deden Slégers uit Tellin en Bauwens-Goossens uit Gent ook een bod. Het was een aangename vaststelling te mogen zien dat Michiels toch drie verschillende soorten versieringen op de klokken heeft aangebracht.





+  
**ANNO SANCTO 1950 FUSA SUB. PAR. DEC. MEUWISSEN  
IN HON. S. GERTRUDIS.  
PATRINUS JOANNES ONKELINCKX,  
PRAETOR LANDENSIS.  
MATRINA ANGELA GYSBRECHTS.**

Boven de slagring zijn drie dikke gietringen aangebracht en nog eens drie dunne op de lip.



*De klokkenkamer van de toren*



*De twee flanken van de Gertrudisklok*

+ **PATRINUS HUBERTUS PITSAER, PRAESES. MATRINA MARIA KEMPENEERS**

en tussen de laatste twee

+ **CONS. FABRICAE: D. DEWAEEL, A. WAUTERS, F. TIBAU ET L. SPRENGERS**

Hieronder is een smalle sierband aangebracht met bloemmotieven. Onder de tekst staat een afbeelding van Maria en weer hieronder boven de slagring de verwijzing naar de gieter

**ME FUDIT MICHIELS J<sup>R</sup> TORNACI**

Op de tegenoverliggende flank staat tussen de onderste stellen gietringen

**ANNO 1950 SANCTO**

Een reeks van vijf gietringen boven de slagring en één van drie op de lip beëindigen de decoraties op deze klok.



*De twee kanten van de schouder van de Michiels Mariaklok*

### **5.3. MARIA**

Hier beginnen de versieringen reeds bovenop de klok waar een sierband met eikenbladeren is aangebracht. Na een dubbele gietring is een tweede sierband te zien, deze maal met ineengehaakte bloemmotieven. Dan volgt een prachtige neogotische fries die typisch is voor de gieter en bestaat uit acht afzonderlijke nissen waar in elk van hen een heilige is afgebeeld. Deze rij van heiligen wordt onderaan gestut door een smalle sierband met ogiefjes. Op één flank staat dan een afbeelding op sokkel van Maria, waaraan de klok is toegewijd. Op de flank hier tegenover is een tekst aangebracht waarvan de eerste vier regels in gotisch schrift zijn gegoten

**FUSA ANNO 1853 SUB AMP. D<sup>NO</sup> DECANO J.G. DEMAL  
IN HONOREM B. MARIAE V.  
PATRINUS, ELIAS DECAT PRAETOR LAND.  
MATRINA, ANNA MARIA VICTORIA FLENSY**

Deze tekst wordt afgesloten met een verwijzing in gewoon schrift naar de gieters:

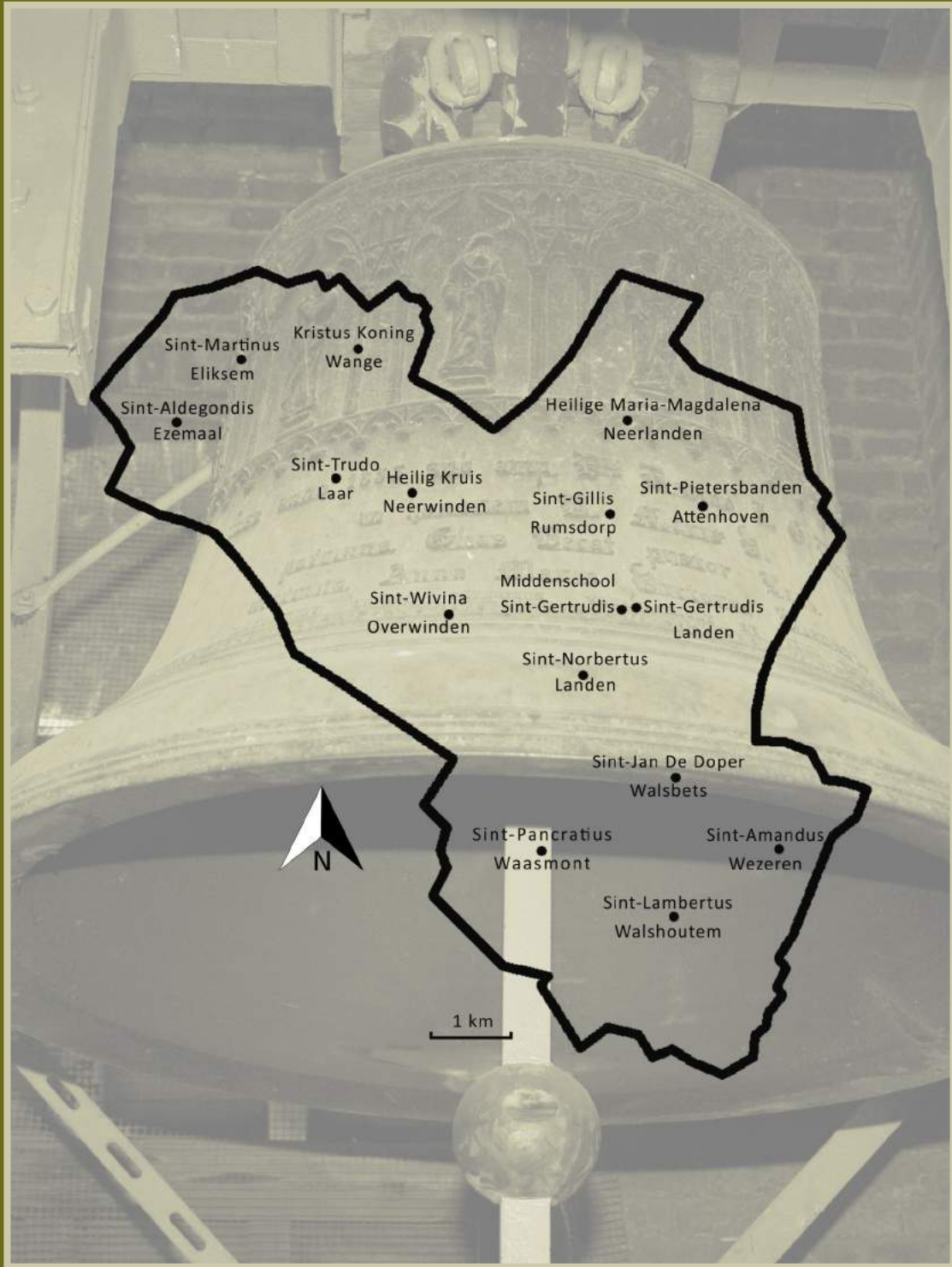
## HEILIGE MARIA MAGDALENA NEERLANDEN



De toegang tot de kerk verloopt via een opgaande berm ter vervanging van een circa 1972 gedeeltelijk verwijderde en ondergedolven monumentale trap die een twintigtal treden kende (cf. archieffoto links). Het wapenschild uit hardsteen van de abt de Leefdael (cf. foto boven) aan de westzijde van de toren in het boogfronton (1760) werd in 2005 ontvreemd.



De H. Maria Magdalenakerk (Bergstraat 20), opgericht in opdracht van de Sint-Geertruiabdij, is een bak- en kalkzandstenen gebouw met ingebouwde westtoren met een drie traveeën tellende beuk onder lager liggend leien zadeldak. Het diep koor, gestut door steunberen en belijnd met speklagen, vertoont een absis met vijf zijden, waaraan aan de oostkant een sacristie (eveneens met speklagen) paalt, beiden herbouwd in 1659 onder het abbatiaat van Winand de la Margelle. In 1760 werden schip en westtoren herbouwd in een classicistische stijl onder abt Louis-Ernest de Leefdael (1743-1765). De plint van de toren is in kwartsietsteen. Het smeedijzeren kruis op de ingesnoerde torenspits (met peer en torenhaan) dateert van 1734.



ISBN 9789082790856

90000 >

9 789082 790856